

Väikeettevõtja finantsarvestus: kulud ja maksud

Tallinn, Tartu Ülikooli esindus
05.12.2024

Piret Linnasmägi
piret.linnasmagi@ut.ee

Maksud ja kulud

- Finantsarvestuse põhimõte
- Müüdid, maksumüüdid ja tegelikkus
- Kulutuste maksuriskid
- Erinevad tasuliigid ja nende maksustamine
- Lähetus- ja majutuskulud
- Spordi- ja tervishoiukulud

Finantsarvestuse korraldamine

- Finantsarvestuse korraldamise kohustus on juhatusel
- Aktuaalse, olulise, objektiivse ja võrreldava informatsiooni saamine finantsandmetest
- Kõikide majandustehingute dokumenteerimine ja kirjendamine registrites
- Majandusaasta aastaaruande koostamine ja esitamine
- Raamatupidamise dokumentide säilitamine
- Raamatupidamisregistrite (masintöödeldav) pidamine

+ Rahvusvaheline finantssanktsiooni seadus, rahapesu seadus, andmekaitse, küberkaitse, töökaitse, palgalõhe

Majandustehingu dokumendid

- Iga toimunud majandustehingu kohta koostatakse dokument
- Nõutud rekvisiidid algdokumentidel – rmp kohustuslane; KMKR; lihtsustatud arve
- Dokumentide vormistamine ja liikumine
- E-arved
- Dokumentide säilitamine: digitaalne või paberdokument

RPS al 01.07.25 ostjal on õigus nõuda e-arvet vastavalt EU standardile

Algdokumendi nõuded

- **Mitte-KMKR firma:** mõlema poole nimi, reg kood, aadress ja kuupäev, tehingu kirjeldus ja arvnäitajad RPS § 7
- **KMKR firma:** mõlema poole nimi, reg kood, aadress ja kuupäev, tehingu kirjeldus ja arvnäitajad: km määr, summa ilma km-ta, km summa, tasumisele kuuluv summa (+VAT number teatud juhtudel) KMS § 37
- **Lihtsustatud arve:** summa kuni 160 eur, reisijateveo ja iseteeninduskassade tšekid, kuhu tuleb ise lisada ostja nimi ja KMKR number
- Alates 01.01.2026 a. INF 0 + e-arve

Mikroettevõtja

Mikroettevõtja – üks osanik, kes on ka juhatuse liige; varad kuni 175 000 eurot; kohustised ei ületa omakapitali; müügitulu alla 50 000 euro – kõik tingimused täidetud

Alates 2025 (kui seadus vastu võetakse, siis 2 näitajat 3st ei ületa) varad 450 000€, aruandeaasta müügitulu 900 000€, keskmine töötajate arv 10, taastub pikk bilanss

- Ei pea koostama sise-eeskirja, piisab vaid kontoplaanist
- Majandusaasta aruande vorm on lihtsustatud, ei ole vaja esitada rahavoogude aruannet, enamikke lisasid ega tegevusaruannet
- Ei tohi kasutada õiglase meetodi arvestust RTJ1 p7, kasutatakse soetusmaksumuse meetodit
- Kõik RPS nõuded kehtivad ka mikroettevõtjale (dokumendid, registrid, säilitamine, aruandlus)
- Pangast laenu taotledes soovitakse detailset bilanssi

Levinud müüdid

- Kui võtan raha ATM-ist välja/ kannan omale majandusraha, siis rohkem pole dokumente vaja
- Minu firma = minu teenistus = minu raha
- Müügitulu = raha laekumine = kasum
- Kaardimakse (tšekk) on olemas, milleks veel arve
- Mul on tšekk olemas, miks km maha ei arvestatata?
- Mu firma on nüüd KMKR, kust nüüd km tagasi saada
- Kui palju ma tohiks riigilt km tagasi kanda lasta et asi kahtlane ei paista?
- Amortisatsiooni määrab ja tegevusaruande koostab raamatupidaja

Mis on maks?

- Maks on seadusega (riiklik maks) või KOV määrusega (kohalik maks) maksumaksjale pandud ühekordne või perioodiline rahaline kohustus, millel puudub maksumaksja jaoks otsene vastutasu
- Riiklikud maksud: tulumaks, sotsiaalmaks, maamaks, hasartmängumaks, käibemaks, tollimaks, aktsiisid, raskeveokimaks, ettevõtlustulu maks, alates 01.01.2025 mootorsõidukimaks
- Maksukorralduse seadus MKS kohaldatakse ka riiklikele maksetele: kogumispension, töötuskindlustus, saastetasu, vee erikasutustasu, teekasutustasu

Levinud maksuriskid

- Väljamaksete ajaperioodi mittearvestamine
 - Seotud isikute kasuks tehtud väljamaksed, isiklike kulude tasumine firma arvelt
 - Vastuvõtukulude kajastamisega eksimine
 - Väljamaksetes ettevõtte spetsiifikaga mittearvestamine
 - Olematud, kadunud või puudulike rekvisiitidega dokumendid
 - Seotud isikutega tehtud tehingute reeglite (nt turuhinna rakendamise) eiramine
 - Maksude vale arvestamine ja deklareerimine
- + Tegevusrisk: rahapesu risk, andmete lekke risk, töökeskkonna risk jmt

Seotud isikud TuMS § 8

- Abikaasad, elukaaslased, registreeritud elukaaslased, otse- või külgsuhtes sugulased
- Töötaja, töötaja abikaasa, aga ka töötaja elukaaslane, registreeritud elukaaslane või otsejoones sugulane
- Ühe kontserni äriühingud
- Isik, kellel on vähemalt 10% kapitalist, kasumi saamise õigusest või hääleõigusest
- Isik, kellel on rohkem kui 50% läbi otsese ja kaudse osaluse
- Isik, kellel on üle 25% osaluse ühes ettevõttes
- Kõik juriidilised isikud, kellel on sama juhatuse liikmed
- Juhatuse ja nõukogu liikmed, nende abikaasa, registreeritud elukaaslane

TSD deklaratsioon

- Lisa 1 – töötasud, tasud, rendid, litsentsid residendile
- Lisa 2 – mitteresidendile tehtud väljamaksed
- Lisa 3 – mitteresidendi väljaviidud kasum
- Lisa 4 – erisoodustused, eluasemekulud, sõiduauto kulud
- Lisa 5 – annetused, kingitused, vastuvõtukulud, puuduvad dokumendid
- Lisa 6 – ettevõtlusega mitteseotud kulud
- Lisa 7 – dividendid, osakapitali sisse- ja väljamaksed
- Lisa 8 – reisijate ja kaupade rahvusvaheline vedu
- INF1 – isikustatud dividendid ja väljamaksed omakapitalist

INF deklaratsioonid

INF 14 I – III osa kalendriaastale järgnev 01.veebruar (valida eelmise aasta IV kvartal)

I osa – isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis

II osa – koolituskulude katmine või hüvitamine

III osa – tervise edendamise kulude hüvitamine

INF 14 IV osa – kvartalile järgneva kuu 20.kuupäev

IV osa – seotud isikute antud ja tagastatud laenude arvestus

INF 2 – füüsilisele isikule väljamakstud eluasemelaenu intresside deklareerimine

Maksurisk väljamaksetelt

- Ettevõtlusega seotud kulused peab olema võimalik põhjendada kui kulused, mis on vajalikud majandustegevuse arendamiseks või säilitamiseks
- Kulud peavad olema ettevõtluse jaoks **vajalikud** ja **kohased**
- Tulumaksuseadus loetleb kulused TuMS § 51 ja väljamakseid § 52, mis ei ole maksuvabad
- TuMS § 32 kirjeldab, et kulud, mis on tehtud maksustamisele kuuluva ettevõtlustulu saamiseks, on maksuvabad
- TSD lisa 6 - mitteseotud kulud

Ettevõtlusega seotud kulu

Kulu on ettevõtlusega seotud, kui see on tehtud maksustamisele kuuluva ettevõtlustulu saamise eesmärgil või kui see on vajalik või kohane sellise ettevõtluse säilitamiseks või arendamiseks ning kulu seos ettevõtlusega on selgelt põhjendatud.

Ettevõtlusega on seotud ka kõik mõistlikud ja vajalikud kulud, mida tööandja teeb tervisele ohutu töökeskkonna loomiseks ja tagamiseks ning töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmiseks, sealhulgas töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks

TuMS § 32 lg 2 al 01.01.2025

Kasu vara võõrandamisest

- Tulumaksuga maksustatakse füüsilise isiku kasu
- TuMS § 15 alusel ei tulumaksustata isiklikus kasutuses olnud vallasvara müüki ja kunsti müüki
- Kõik tellimused, mida täidab eraisik raamatupidamiskohustuslasest äriühingule, on käsitletavad VÕS lepinguna

Ravikindlustus TL vs TVL

- Töölepingu TL puhul tuleb arvestada igakuist miinimum sotsiaalmaksumäära, 2024 aastal 239,25 eur
- TL algab ravikindlustus 14 p pärast TÖR registreeringut (kui on pikem kui 1kuuline leping), TVL töövõtuleping päev pärast TSD esitamist ja min.sotsmaksu tasumist
- TVL annab ravikindlustuse ka mitme töökoha summeeritud sots.maksu miinimumi laekumisel
- TL annab õigust puhkusele, TVL ei anna
- TL lõppemisel kehtib ravikindlustus 2 kuud, TVL puhul peatub 30 päeva möödumisel
- 2025 aasta miinimumpalk 886 (2024: 820) eurot, sotsmaksu miinimummäär 270,60 (2024: 239,25) eur

Tööjõumaksud

- Palgafond 1734,95 eur (ilma MVT) või (koos MVT 654eur) 1508,02 eur
- Brutopalk 1296,68 eur 1127,07 eur
- Netopalk 1000,00 eur 1000,00 eur

-
- Palgakulu 1296,68 eur 1127,07 eur
 - Sotsiaalmaksukulu 438,27 eur 380,95 eur

Palgakulud: töötasu, tulumaks 20%, töötaja töötuskindlustusmaks 1,6%, kogumispension II samm

Sotsiaalmaksukulud: sotsiaalmaks 33%, tööandja töötuskindlustusmaks 0,8%

Autoritasu ja juh.liikme tasu

- Autoriõigustega seotud väljamakseid füüsilistele isikustele tuleb kajastada vastavalt autoriõiguse seadusele
- Autoritasu makse füüsilisele isikule maksustatakse vaid tulumaksuga, vajab TSD kajastamist
- Autoritasu (litsentsitasu) väljamakseks tuleb kindlasti teha kohe ka vettpidav leping
- Juhatuse liikme tasu on oma olemuselt VÕS leping, st ilma püsiva maksukohustusega, töötuskindlustusmakset ei arvestata, sotsiaalmaksu arvestatakse

Erisoodustus / mitteseotud kulu

- Kui väljamakset ei kata nõuetele vastav dokument, on see ettevõtlusega mitteseotud kulu ja maksustatakse 2024 aastal 20/80 (2025: 22/78 ehk 28,2%) tulumaksumääraga – kulu 100 euro väljamakse juures 25 eurot (2025: 28,21 eurot)
- Kui kulutus on tehtud juhatuse liikme või töötaja kasuks, on tegemist erisoodustusega, mis maksustatakse lisaks 25% tulumaksule ka sotsiaalmaksuga 33%
- Erisoodustuselt, ettevõtlusega mitteseotud kulult ega tervisekuludelt (2024: 22%; 2025: 24%) sisendkäibemaksu arvestada ei ole lubatud

Erisoodustusmaksu arvestamine

- **Ettevõtlusega mitteseotud kulu:**

Kulu 100 euro väljamakse juures 20/80 ehk 25% ehk 25 eurot (2025: 28,21 eurot)

- **Erisoodustuskulu:**

Kulu 100 eurot

Km maha ei tohi arvestada

1 samm – Tulumaks $100 \times 25\% = 25$

2 samm – Sotsiaalmaks $125 \times 33\% = 41,25$

Erisoodustusmaks kokku $25 + 41,25 = 66,25$ eur

Väljamaksed eraisikutele

- Kui väljamakse on tehtud eraisikule tema teenuse eest (rent, intressid, juhuslik tulu jmt), tuleb väljamakse summast kinni pidada tulumaks ja see TSD lisa 1 deklareerida ning tasuda tulumaks
- Sellised tulud lähevad füüsilise isiku maksustavate tulude hulka
- Vallasvara müüki ei tulumaksustata
- Eraisiku tulumaksumäär tõuseb 2025 aastal 20% -> 22%, maksuvaba tulu 2026 aastal 654 -> 700 eur

Dividendide väljamaks

Aktiivne töö – palk; passiivne tulu – dividend

Kui osanikule kantakse esimesel majandusaastal teenitud kasumist 2000 eurot dividendi, tuleb tulumaks arvestada väljamakstud summalt:

Maksumäär 2024 aastal 20/80 (ehk 25%) st tulumaksusumma on 500 eurot;
2025 aastal 22/78 (ehk 28,21%) st 564,10 eurot

MDK kuni 31.12.24

Neljandal tegevusaastal kanti üle kolmandat aastat järjest füüsilisest isikust osanikule eelmisel majandusaastal teenitud kasumist 2000 eurot dividende.

Tulumaksu arvestatakse väljamakstud summalt:

7/93 summas $150,54 = 2000 + 150,54 = 2150,54$, millest

14/86 summas 350,09 ehk kokku **500,63** eurot tulumaksu

VS

Esimesel aastal 20/80 ehk **500** eurot

Kulud – kodukontor ja kontor

- Oluline on kulude põhjendatus ja eluliselt usutavus
- Kodukontorile kasutuselevõtuks tuleb teha vastav otsus
- Rendi- ja laenumaksete tasumine eraisikule on tulumaksustatav ja deklareeritav TSD-l
- Kommunaalkulude hüvitamine % alusel ei tekita tulumaksuriski
- Maksurisk - korterit müües kontrolli 100% maksuvabastust, kui eluaset on kasutatud kodukontorina

Kulud – tööriivad ja -vahendid

- Oluline on kulude põhjendatus ja eluliselt usutavus
- Vormiriietus (nt med.töötajad) ja välitingimustes töötaja eririietus (nt metsamehed) on maksuvaba
- Kontorirõivas ja esinemiskostüüm on erisoodustus
- Töövahendid tuleb tagada töölepinguga töötajale ettevõtte vahenditest
- Prillid tööks kuvariga 50% on riskivaba, 100% hüvitise korral koju prille viia ei saa
- Tee ära ti.ee riskianalüüs

Kulud - vastuvõtukulud

- Oluline on kulude isikustatus § 49 lg 4
- Külaliste ja koostööpartnetite majutus, toitlustus, vastuvõtt, transport 32 eurot kuus + 2% sotsiaalmaksuga maksustatavatest summadest (brutopalgast)
- Igakuine, arvestatakse 12 kuu summad kokku
- Vastuvõtukulu külalise ning erisoodustus võõrustaja kuludele
- TSD lisa 5
- Ei maksustata TMsoodustusega nimekirjas olevaid MTÜ, SA ja usulisi ühinguid

~~2025~~ või 2026 maksumuudatus 32 eur -> 50 eur

Kulud – annetused

TuMS § 49

Annetused on maksuvabad, kui summa mahub vastavatesse piiridesse:

- 10% eelmise majandusaasta kasumist
- 3% jooksva kalendriaasta sotsiaalmaksuga maksustavatest summadest

Annetusi arvestatakse summeeritult (sobiva tingimuse määra)

Kulud - sponsorlus

TuMS § 49, § 51

Sponsorlus on tehing, mille eesmärgiks on millegi vastu saamine

- Sponsorlus (vastusooritusega) ei kuulu maksustamisele, vajalik tõendav dokumentatsioon, kuid on üldjuhul maksustatav käive
- Annetus maksustatakse § 49
- Reklaamikulu on ettevõtlusega seotud kulu
- Ettevõtlusega mitteseotud kulu § 51

Kulud - kingitused

TuMS § 49

- Kingitused – maksuvaba, kui üksiku reklaameseme või teenuse väärtus on 10 eur +km (ka mitte-KMKR firmadel), kingitus hinnaga üle 10 eur kogusummas maksustatav
- Kui ostul sisendkm tagasi arvestada, tuleb kingituse üleandmisel riigile tasuda käibemaks, tulumaksu ei lisandu
- Reklaamkingituse transpordi-, pakendamise- ja postikulu arveid käsitleda nagu tavalisi ostuarveid, sest need kulud ei suurenda kingi saaja jaoks kingituse rahalist väärtust
- TSD lisa 5

2025 ~~või 2026~~ maksumuudatus 10 eur -> 21 eur

Kulud - lõikelilled

Kas koostööpartnerile ostetud lõikelilled on maksustatav kulu?

- Koostööpartneritele ja klientidele soetatud lõikelilled on ettevõtlusega seotud kulu, see ei ole kingitus TuMS mõistes
- Käibemaksu saab maha arvestada korrektse algdokumendi alusel, sest lõikelilled üleandmisest ei teki käivet KMS tähenduses
- 10-eurost (21 eur al 2025) piirmäära ei ole

Kulud – lähetus ja majutus

- **Lähetuskulud** – oluline on lähetusotsus, päevaraha välislähetustel, juhatuse liikmed ja töötajad. Lähetuskulude sisendkäibemaksu arvestus käib vastavalt üldreeglitele. Tõenduskohustus
2025 ~~2026~~ päevarahad 50 -> 75 ja 32 -> 40
- **Majutuskulud** – kulude hüvitamine dokumendi alusel, kui töötaja elab kaugemal kui 50 km töökohast, töötaja omandis ei ole töökohale lähemal kinnisvara, need tingimused on täidetud kogu majutuskulude hüvitamise perioodil TuMS § 48 lg 5⁶ alusel. Käibemaksu ei saa maha arvestada majutuskuludelt mitte mingisugustel tingimustel KMS § 30 lg 1. Majutuskulude piirmäär Tallinnas ja Tartus 200 eur, mujal 100 eur kuus
2025 ~~2026~~ majutuskulude piirmäär 200 -> 500; 100 -> 250

Kulud – tervis 2x

- **Terviseedendus** – 100 eurot kvartalis kindlad kriteeriumid kuludele: võistluste osalustasu, avaliku spordiklubi sissepääsupilet, riiklikus kutseregistris oleva füsioterapeudi, tegevusterapeudi, kliinilise logopeedi ja kliinilise psühholoogi teenused, ravikindlustuslepingu kindlustusleping. Spordirõivad ja -varustus ei kuulu siia alla. Terviseedendust saavad TuMS mõistes kõik töötajad ja kõikides töökohtades
- **Töötervishoiukulud** - oluline on ti.ee tehtud riskianalüüsi ja riskide maandamise kava, töötervishoiuarsti ettekirjutuste täitmiseks riiklikku piirmäära ei ole

~~2025-2026~~ 2025-2026 maksumuudatus 400 eurot aastas, lisandub massaaž

Kulud – auto erisoodustus

- 50% ettevõtluses kasutatav sõiduauto
- 50% käibemaksu arvestus
- Võib teha ka erasõite
- Erisoodustuse alus (hinna arvestus): kuni 5 a vanad autod 1,96 eur x auto mootori võimsuse kW kohta; 5.a autodel 1,47 eur
- Kui erisoodustuse hind on 300 eurot, siis erisoodustuse makse on 198,75 eurot igakuiselt
- Erisoodustus TSD lisa 4: 1. tulumaks 25%, maks +tulumaks, sealt kokku sotsmaks 33%, kokku 66,25%

Kulud – autorent ja auto

- Oluline on sõitude põhjendatus
- Isikliku sõiduauto kasutamine: tehniline pass, juhiluba, otsus
- Sõidupäevik: kpv, sõidu eesmärk, (h)odomeetri näit sõidu alguses ja lõpus, sõitja nimi
- 100% ettevõtluses kasutatav sõiduauto, 50% ettevõtluses kasutatav sõiduauto
- INF 14 III osa – esitamine 01.veebruar
- Takso- ja tõuksisõit ehk Bolt, CityBee, Tuul on maksuvaba, kui on nõuetele vastav arve ja sõit seotud ettevõtlusega

2025 ~~2026~~ maksumuudatus 0,30 -> 0,50 / 335 -> 550

Finantsarvestuse korraldamine

- Mida tuleb juhil teada – kuhu ja kuidas ettevõtte areneb
- Mida tuleb juhil teha – leida asjatundlik raamatupidaja ja koostööaldis konsultant
- Millest tuleks juhil hoiduda – ilma majandusliku põhjendusteta väljamaksete tegemisest; RPS nõuete eiramisest; alahinnata EMTA võimekust